

SELVITYS JÄTEVESIJÄRJESTELMÄSTÄ, JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ- JA HUOLTO-OHJE JA PÄIVÄKIRJA

Huom. Ohje ja päiväkirja on laadittu järjestelmälle, johon kuuluu saostussäiliö ja maasuodattamo. Jos nykyiseen järjestelmään kuuluu vain saostussäiliö (saostuskaivo), poistetaan maasuodattamo koskevat kohdat.

Varoitus: Saostussäiliöön (saostuskaivoon) tai sen osaan, pumppaamoon tai muuhun jätevesikaivoon taikka -altaaseen ei saa mennä ilman asianmukaista suojaruustusta. Jätevedestä irtoaa metaania ja muita vaarallisia kaasuja, jotka voivat olla hajuttomia ja näkymättömiä ja jotka tainnuttavat nopeasti.

Selvitys jätevesijärjestelmästä

1. Kiinteistön omistaja tai haltija	Nimi		
	Osoite		
	Postinumero ja postitoimipaikka		
	Puhelin virka-aikana	Sähköpostiosoite	
2. Kiinteistön tiedot	Osoite		
	Kylä	Tila ja RN:o	Tilan pinta-ala m ²
	Kiinteistön käyttötarkoitus:		
	☐ Vakituinen asunto		
	☐ Loma-asunto, käyttöaste		kk/vuosi
	☐ Muu, mikä?		
	Kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset:		
☐ asuinrakennus	☐ sauna		
☐ aitta	☐ muu, mikä?		
Talousveden hankinta:			
☐ vesihuoltolaitoksen (kunnan tai yksityisen) vesi			
☐ oma vedenottoaivo	☐ rengaskaivo		
	☐ porakaivo		
☐ muu, mikä?			
☐ Talousvesi johdetaan käyttöön paineellisena (esim. pumppaamalla)			
☐ Talousvesi kannetaan kaivosta			

3. Jätevesijärjestelmä

Asukkaita / käyttäjiä päivittäin

Käymälätyyppi: Kuivakäymälä Erotteleva käymälä, virtsaa ei johdeta jätevesijärjestelmään Vesikäymälä Erotteleva käymälä, ulosteita ei johdeta jätevesijärjestelmään**Käymäläjäte:** Käymäläjäte kerätään vesitiiviiseen astiaan Käymäläjätettä ei kerätä vesitiiviiseen astiaan

Käymäläjätteen käsittely ja loppusijoitus:

Umpisäiliön tiedot: Umpisäiliö kaikille jätevesille Umpisäiliö käymäläjätevesille Ei umpisäiliötä

Umpisäiliön etäisyys lähimmästä vedenotto paikasta (esim. kaivosta):

Umpisäiliön tyhjennyksestä vastaavan nimi ja yhteystiedot:

Jätevesien käsittelyjärjestelmään johdettavat jätevedet: Kaikki asumajätevedet Vain käymäläjätevedet Vain harmaat jätevedet Vain pesutilojen (esim. saunan) jätevedet Muita jätevesiä, mitä ? (esim. elinkeinotoiminnasta)**Jätevesien käsittelyjärjestelmän tiedot:** Pelkkä saostussäiliö tai -kaivo Saostussäiliö + maahanimeyttämö Saostussäiliö + maasuodattamo

Saostussäiliön tai -kaivon materiaali (betoni, muovi ?):

Osien lukumäärä:

Vesitilavuus:

Maahanimeyttämön etäisyys lähimmästä pohjavedenottamosta (kaivosta):

Maasuodattamon koko ja linjojen lukumäärä:

Maasuodattamon suodatinmateriaalin koostumus:

Pienpuhdistamo

Pienpuhdistamon merkki, malli, valmistaja ja asennusvuosi:

Kuuluuko jätevesien käsittelyjärjestelmään fosforin poistomenetelmä?

Kyllä

Ei

Fosforin poistomenetelmä:

Fosforisuodatin

Fosforin kemiallinen saostus

Muu menetelmä, mikä?

Fosforin poistolaitteiston merkki, malli, valmistaja ja asennusvuosi

Käsittelyyn jäteveden näytteenottoa (esim. näytteenottoputki, purkuputki)

Jätevesien käsittelyjärjestelmän purkupaikka (esim. avo-oja):

Purkupaikan etäisyys järvestä tai joesta:

Jätevesijärjestelmän suunnittelijan nimi ja yhteystiedot

Jätevesijärjestelmän rakentajan nimi ja yhteystiedot

Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen laatijan nimi ja yhteystiedot

18.	Kokoomaputkien toiminnan tarkastus kerran vuodessa(ohje 18).	
19.	Saostussäiliön (saostuskaivon) lietepatjan paksuuden mittaus tarvittaessa (ohje 19).	
20.	Tuuletusjärjestelmän toiminnan tarkastus kerran vuodessa (ohje 20).	
2. Toimintaohjeet vika- ja häiriötilanteissa	Vika tai häiriö	Toimintaohje
3. Havaitut viat ja häiriöt sekä niiden korjaukset	Millainen vika tai häiriö on havaittu? Päivämäärä.	Miten vika tai häiriö on korjattu ? Päivämäärä.
4. Ympäristökuormituksen arviointi	Edellisen arvioinnin päivämäärä, määritystulokset ja arvioidut kuormituksen vähenemät:	Seuraavan arvioinnin ajankohta:
Ohjeet		
Ohje 1.	Jätevesien määrä voidaan tarvittaessa arvioida viemäröidyn talouden vedenkulutuksen perusteella. Vedenkulutuksen selvittämiseksi vesimittarin lukema kirjataan kuukauden lopussa. Jos vesimittaria ei ole, joudutaan määrä arvioimaan muulla tavoin. Tietoa jätevesien määrästä käytetään selvittäessä jätevesijärjestelmän ja jätevesistä ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta.	
Ohje 2.	Kuukauden vedenkulutus lasketaan vähentämällä kuukauden lopussa kirjatusta vesimittarin lukemasta edellisen kuukauden lopussa kirjattu lukema.	
Ohje 3.	Saostussäiliön (saostuskaivon) osien lietteen pinnantasot tarkastetaan ennen tyhjennystä. Jokaisen osaston nestepinnan tason tulee olla ulos johtavan putken alapinnan tasolla. Jos lietteen pinnantasot on sen alapuolella, on mahdollista että saostussäiliö tai sen osa vuotaa ulospäin.	
Ohje 4.	Saostussäiliön (saostuskaivon) kaikki osat tyhjennetään lietteestä ja vedestä.	
Ohje 5.	Saostussäiliön (saostuskaivon) seinämiin, nurkkiin tai muihin osiin jääneet lietekertymät voivat haitata jätevesijärjestelmän toimivuutta. Lietekertymät poistetaan tarvittaessa huuhtelemalla tyhjennyksen jälkeen.	

Ohje 6.	Saostussäiliön (saostuskaivon) sisäpinnat tarkastetaan lampun avulla kiinnittäen huomio mahdollisesti vuotaviin kohtiin. Vuotavat kohdat korjataan.
Ohje 7.	Saostussäiliön (saostuskaivon) sisäpuoliset laitteet (T-haarat ja muut putkiyhteet) huuhdellaan vedellä ja tarkastetaan kiinnittäen huomiota siihen, ovatko laitteet ehjät ja oikeassa asennossa. Mahdollinen lähtösiivilä irrotetaan ja huuhdellaan, kertakäyttöinen siivilä vaihdetaan uuteen.
Ohje 8.	Muovinen saostussäiliö (saostuskaivon) tai sen osa voi siirtyä pois paikoiltaan ulkopuolisten vesien kuten pohjaveden nostepaineen takia. Tämän vuoksi saostussäiliö täytetään vedellä heti tyhjennyksen jälkeen. Näin estetään myös jäteveden mukana tulevan rasvan ja muun kelluvan aineen pääsy jätevesien käsittelyjärjestelmän seuraavaan vaiheeseen.
Ohje 9.	Jätevesien käsittelyjärjestelmän alueen tulee olla siisti ja hajuton. Pintavesiä ei saa kertyä maanpintaan. Pitkäjuurisia kasveja ei saa kasvaa alueella niin, että juuret voivat tunkeutua viemäriputkiin tai muihin rakenteisiin taikka laitteisiin.
Ohje 10.	Maasuodattamoalueen salaojituksen ja niskaojituksen toimivuus tarkastetaan. Maanpinnan muotoilut tarkastetaan. Kaivojen kansien tulee olla muuta maanpintaa ylempänä. Maanpinnan tulee olla muotoiltu niin, että sade- ja sulamisvedet valuvat kaivoista ja suodattamoalueelta pois päin.
Ohje 11.	Tarkastetaan, onko rakennuksista saostussäiliöön, saostussäiliöstä maasuodattamoon ja maasuodattamosta purkupaikkaan johtavilla viemäriputkilinjoilla havaittavissa maanpainumia, halkeamia tai jäteveden purkautumia.
Ohje 12.	Jätevesien käsittelyjärjestelmään kuuluvien kaivojen kuten jakokaivon, kokoomakaivon, näytteenottoakaivon tai -putken sekä kaikkien viemäriin tarkastuskaivojen kunto tarkastetaan. Kaivojen seinämien ja betonikaivojen saumojen tulee olla ehjät. Putkiyhteiden ja liitosten tulee olla ehjät ja paikoillaan. Kaivojen sisälle mahdollisesti tarttuneet lietekertymät poistetaan ja tarvittaessa kaivot huuhdellaan vedellä.
Ohje 13.	Jakokaivon virtaussäätimien tasot tarkastetaan ja tarvittaessa säädetään. Jos jäteveden jako linjoille tapahtuu vaappuruuhella, sen toimivuus tarkastetaan.
Ohje 14.	Veden virtaus purkuputkessa tarkastetaan. Purkuputken päästä poistetaan kasvillisuus, lieju tai muu mahdollinen este. Pieneläinsuoja huuhdellaan ja tarkastetaan. Purkupaikan kunto ja mahdolliset kasvillisuusmuutokset havainnoidaan.
Ohje 15.	Puhdistetun jäteveden ulkonäkö ja haju arvioidaan. Puhdistettua jätevettä otetaan esimerkiksi läpinäkyvään mittalasiin tai kannuun. Jäteveden väriä, sameutta ja kiintoainehiukkasten määrää arvioidaan valkoista taustaa vasten.
Ohje 16.	Vuotavat vesikalusteet ja vesijohdot voivat kuormittaa turhaan jätevesijärjestelmää. Viemärikalusteiden vuodot voivat aiheuttaa hajua, likaa ja kaivon saastumisen. Mahdolliset vuotokohdat sekä tiivisteiden ja vesilukkojen kunto tarkastetaan. Vuodon voi arvioida myös tarkistamalla, pyöriikö vesimittari sellaisella hetkellä, jolloin vettä ei käytetä.
Ohje 17.	Veden virtaus imeytysputkissa tarkastetaan.
Ohje 18.	Veden virtaus kokoomaputkissa tarkastetaan.
Ohje 19.	Tavanomainen saostussäiliön (saostuskaivon) tyhjennysväli (kaikki jätevedet kahdesti vuodessa, harmaat jätevedet kerran vuodessa) ei aina riitä. Jos halutaan tietää, miten täynnä lietettä saostussäiliön (saostuskaivon) osat ovat, voidaan lietepatjan paksuus mitata. Mittauksessa tarvitaan riittävän pitkä tanko tai seiväs ja vaaleaa harsoa tai vastaavaa kangasta (suikale vanhaa lakanaa). Harso tai kangas sidotaan tankoon tai seipääseen, joka sitten painetaan kohtisuoraan mittattavan kaivon tai säiliön pohjaan. Tankoa tai seivästä pyöritellään vähän aikaa, nostetaan varovasti ylös ja lietepatjan paksuuden näkee harson värjäytymisestä.
Ohje 20.	Tuuletusjärjestelmän toimivuus tarkastetaan esim. merkkisavulla. Tuuletusputkien tulee olla suorassa. Tuuletusputkien päiden tulee ulottua reilusti maanpinnan yläpuolelle eivätkä ne saa jäädä talvella lumen alle. Tuuletusputkien päistä poistetaan törky ja hatut korjataan oikeaan asentoon.

- Liitteet**
1. Asemapiirros
  2. Jätevesijärjestelmän tasokuva
  3. Jätevesijärjestelmän prosessikaavio